

Από' όσα διαβάζω

— Γίνεται πλέον γενικώς παραδεκτόν, ότι ή μογγολοειδής ιδιωτεία ή σύνδρομον του Down όφείλεται εις διαταραχάς τής χρωματοσωματικής άποσκευής. Έτσι, ενώ ό φυσιολογικός διπλοειδικός αριθμός των χρωματοσωμάτων του ανθρώπου, κατά τας προσφάτους έρευνας των Tjio, Levan κλπ., επικυρωθείσας πολλαχόθεν (κυρίως από τους Άγγλους E. Ford και J. L. Hamerton) είναι 46 (44 σωματικά και 2 γενετήσια, X & Y), ό αριθμός αυτός στο μογγολοειδές άνέρχεται σε 47 (Lejeune, Gauthier και Turpin—Παρίσι).

*

— Το σύνδρομον του Klinefelter, που παρατηρείται άπαξ στα 400 άρρενα νεογνά, χαρακτηρίζεται στον ένήλικα από ύψηλοσωμίαν, διόγκωσιν των μαστών, άτροφίαν των όρχεων και στέρωσιν από έλλειψιν παραγωγής σπέρματος. Το σύνδρομον αυτό ένίοτε συνδυάζεται με σοβαράς διανοητικές πλημμελείας και τροφοδοτεί τά φρενοκομεία με τό 1% των νοσηλευομένων των. Ό χρωματοσωματικός τύπος των παρουσιαζόντων τό σύνδρομον του Klinefelter είναι : XXX (άντι XX για ένα φυσιολογικό όθλυ άτομο, ή XY για ένα φυσιολογικό άρρεν).

*

— Ό Καθηγητής Dugald Baird, του Aberdeen (Σκωτία), ένας από τους πιό διακεκριμένους μαιευτήρας-γυναικολόγους του κόσμου, εισάγει έναν νέον παράγοντα στην περιγεννητική θνησιμότητα: τον παράγοντα του άναστήματος, σε συνδυασμό με την κοινωνικήν τάξιν τής γυναίκας. Έτσι, ή περιγεννητική θνησιμότης τετραπλασιάζεται στις κοντές και άπορες έν σχέσει με τις ψηλές και εύπορες, όπως επίσης τετραπλασιάζεται και ή συχνότης τής καισαρικής στις ίδιες (Lancet, 10 και 17/9/1960).

*

— Οι D. Müller και A. Treiber, τής Νυρεμβέργης, εξετάζοντες την κακήν επίδρασιν του έμβρυο-ουλικού έπι του νευρικού συστήματος των παιδιών, καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι υπάρχει μεγαλύτερα σχέσις μεταξύ τής εκτάσεως τής βλάβης και τής διάρκειας του τοκετού, παρά μεταξύ τής βλάβης και τής έμβρυο-ουλικίας καθ' έαυτήν. Βάσει των σχετικών παρατηρήσεών των, υποστηρίζουν ότι ή καισαρική θα έπρεπε να άντικαθιστά πολλές ύψηλές, μέσες ή και χαμηλές ακόμη έμβρυο-ουλικίες.

Και συμπληρώνει ό Greenhill: όταν εφαρμόζουμε έμβρυο-ουλικό, έπειτα από παρατεταμένο τοκετό, πρέπει να προσέχουμε πάρα πολύ, έπειδή τό έργαλειό μπορεί να προσθέση περισσότερη ζήμια σ' ένκ ήδη τραυματισμένο (ύποζαιμικό) παιδί (Year-book, 1961-2).

*

— Συνεπληρώθησαν έφέτος εκατό χρόνια άφ' ότου ό Semmelweiss δημοσίευσε για πρώτη φορά τις άπόψεις του επί τής αιτιολογίας, τής σημασίας και τής προφυλάξεως από την έπιλόχειο λοίμωξη. Έπίσης συνεπληρώθησαν εκατό χρόνια άφ' ότου ό Pasteur δημοσίευσε τή μελέτη του για τά πειράματά του και τις άπόψεις του πάνω στην φύσιν των ζυμώσεων. Με τή μελέτη του αυτή ό Pasteur έβαλε τις βάσεις τής Μικροβιολογίας.

*

— Ό H. Stamm, του Πανεπιστημίου τής Βασιλείας (Έλβετία), έμελέτησε 100.000 γυναικολογικές περιπτώσεις 125 Κλινικών τής Κεντρικής Εύρώπης και των Σκανδιναβικών χωρών, σχετικά προς θρομβοεμβολικές έπιπλοκές, και βρήκε ότι 50% από όλες τις έπιπλοκές έπειτα από γυναικολογικές έγχειρήσεις ώφείλοντο σε θρομβοφλεβίτιδες. Τα μεγάλα ινομύματα και οι κύστεις τής ώσθήκης φαίνεται ότι προδιαθέτουν σε θρομβοεμβολικές έπιπλοκές (Geburtshilfe und Frauenheilkunde, 20, 1960).

*

— «Σιωπηλός θάνατος ένός νεφρού δέν είναι άσυνήθης στον καρκίνου του τραχήλου» (άπό έπινέμηση και άποκλεισμό του συστοίχου ούρητηρος) (Ch. J. E. Kickham). Τί έπιβάλλει αυτό τό ένδεχόμενο;

*

— Ό Vandel έγραψε πολύ σωστά: «Η άγωγή είναι μια μέθοδος έμβρυολογική πού, άντι ν' άσκήται στο έμβρυο, εφαρμόζεται στο παιδί». Άλλοίμονο! οι παιδαγωγοί πολύ συχνά πραγματοποιούν τερατογενεσιές (J. Rostand, Carnet d'un biologiste).

*

— «Από την έπινόησι τής τεχνητής γονιμοποιήσεως, δέν μπορεί κανείς να πη, όπως ό Novalis, ότι κάθε παιδί είναι ένκς έρωτας που έγινε όρατός» (J. Rostand).

— Καί μιὰ δυνατή φωνή, μάλιστα από τὸ ἀνατολικὸ στρατόπεδο, γιὰ τὴν ἐλληνικότητα τῶν Ἑλλήνων: τοῦ πατριώτη μας Ἄρη Πουλιανοῦ, στὸ βιβλίο του: «Ἡ προέλευση τῶν Ἑλλήνων», ἔκδοσις Ἰνστιτούτου Ἐθνογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως (ἐλληνικὴ ἔκδοσις Οἴκου «Μόρφωση», 1962). Ὁ συγγραφέας, μὲ ντοκουμέντα ἱστορικά, ἀνθρωπολογικά, ἐθνογραφικά, βιολογικά, βιομετρικά καὶ ἄλλα, ἀποδεικνύει: 1) ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος εἶναι βασικά αὐτόχθων, 2) ὅτι οἱ σύγχρονοι Ἕλληνες εἶναι ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων σὲ ἀδιάκοπη φυλετικὴ ἐνότητα, καὶ 3) ὅτι οἱ κατὰ καιροὺς κατακτητὰί τῆς Ἑλλάδος (Κέλται, Σλάβοι, Ἀνατολίται) δὲν μπόρεσαν, μὲ τὶς ἐπιμιξίες των πρὸς τοὺς ντόπιους, νὰ προκαλέσουν μορφολογικὴ διαφοροποίηση τοῦ πληθυσμοῦ τῆς. Ὡστε, λοιπόν, καὶ οἱ Σοβιετικοὶ μᾶς ἀναγνωρίζουν ἀνέκαθεν Ἕλληνας καὶ μὴδενίζουν τὶς ἀντιλήψεις τοῦ Φάλμεράνερ ὅτι εἴμεθα ἀπόγονοι Σλάβων, ἀκόμη περισσότερο τὶς δοξασίες μερικῶν πρὸς ἀνατολὰς γειτόνων καὶ ἀσπόνδων φίλων μας ὅτι εἴμεθα ἀπόγονοι των. Δόξα τῷ Θεῷ! Μᾶς ἐχρειάζετο μιὰ τέτοια ἀναγνώρισις.

*

— Ποιοὶ παράγοντες ἐπηρεάζουν τὸ βᾶρος τοῦ ἐμβρύου; Οἱ περισσότεροὶ μας τοὺς ἔχουμε κάπως συγκεχυμένα στὸ μυαλό μας. Ἐς τοὺς συνοψίσουμε—ὅπως κάνει ὁ L. S. Penrose (Outline of Human Genetics, σελ. 94).

Κληρονομικοὶ

Κληρονομικὴ ἰδiosisτασία τῆς μητέρας	20%
Κληρονομικὴ ἰδiosisτασία τοῦ ἐμβρύου	16%
Φύλον τοῦ ἐμβρύου	2%

Τοῦ περιβάλλοντος

Ἰγεία καὶ θρέψις τῆς μητέρας	24%
Σεῖρὰ τοκετοῦ	7%
Ἡλικία τῆς μητέρας	1%
Ἀκαθόριστες ἐπιδράσεις (σχῆμα τοῦ ἐμβρύου)	30%

*

— Στὰ Χειρουργεῖα τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Arcansas ἄρχισαν νὰ ἐφαρμόζουν μιὰν ριζικὰ νέα χειρουργικὴ τεχνικὴ ποὺ μειώνει σημαντικὰ τὸν κίνδυνο τῆς λοιμώξεως: κλείνουν τὸν ἄρρωστο σ' ἕναν πλαστικὸ σάκκο, ἀποστειρωμένον ἐσωτερικὰ καὶ περιέχοντα ὅλα τὰ ἀναγκαῖα ἐργαλεῖα. Ὁ σάκκος εἶναι προσηρμοσμένος στερεὰ καὶ ἀεροστεγῶς στὸ σῶμα τοῦ ἀρρώστου, τοῦ ὁποῦ το κεφάλι, βέβαια, μένει ἀπ' ἔξω. Οἱ χειρουργοὶ περνοῦν τὰ χέρια τους σὲ ἐλαστικὰ γάντια ποὺ ἀποτελοῦν μέρος τοῦ τοιχώματος τοῦ σάκκου καὶ ἐργάζονται σ' ἕνα περιβάλλον τελείως ἀπομονωμένον ἀπὸ πηγὰς μολύνσεως. (Life Inter-

national, 1/1/62). Καὶ νὰ σκέπτεται κανεὶς ὅτι σμερικὰ ἐλληνικὰ νοσοκομεία οἱ χειρουργοὶ περνᾶνε κατ' εὐθείαν, ἀπὸ τοὺς ἀπόπατους-ἀποδυτήρια, στὸ χειρουργεῖο!

*

— Ὁ Παυσανίας, στὰ «Ἀττικά» του (I, 1), μὲ πληροφορεῖ, ὅτι ἐκτὸς τῆς Εἰληθίας (Ἐλευθοῦς), θεότητες ἐπιστατοῦσαι στοὺς τοκετοὺς ἦσαν καὶ αἱ «Γεννετιλίδες» ἢ «Γεννείδες», ποὺ ἐλατρεύοντο μάλιστα ἰδιαίτερώς στὴν Κωλιὰδα Ἀκρας τοῦ Σαρωνικοῦ—τὸν σημερινὸ Ἅγιο Κοσμᾶ.

*

— Εἶναι ἡ ὑπέρτασις ἰδιαίτερα «νόσος»; Ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ ἐρώτησις φαίνεται παράξενη, ἀπαιτεῖ ὅμως προσεκτικὴν διερεύνησιν. Εἶναι ἡ ὑψηλὴ πίεσις τοῦ αἵματος (ἀγνώστου αἰτιολογίας) ἕνας ἀκραῖος βαθμὸς ἐνὸς χαρακτηριστικοῦ ποὺ ποικίλλει στὸν πληθυσμὸ ὅπως εἶναι τὸ ἀνάστημα ἢ ἡ εὐφυΐα; Τὴν ἀντίληψιν αὐτὴν ὑποστηρίζουν ὁ Καθηγητῆς τῆς Ὁξφόρδης Pickering καὶ οἱ συνεργάται του, ποὺ ἀπὸ τὶς ἐρευνᾶς τους συνεπέραναν ὅτι δὲν ὑπάρχει φυσικὴ διαχωριστικὴ γραμμὴ μεταξὺ ὑπερτασιῶν καὶ μὴ ὑπερτασιῶν. Ἐπὶ πλεόν δὲ πιστεῖουν ὅτι ἡ γνησία ὑπέρτασις μπορεῖ νὰ μὴν ἀντιπροσωπεύη μιὰν ἰδιαίτην νοσολογικὴ ὄντοτητα, ἀλλὰ μᾶλλον ἕνα χαρακτηριστικὸ μέρος τοῦ πληθυσμοῦ μὲ ἀρτηριακὰς πιέσεις ὑψηλότερες ἀπὸ κάποιαν αὐθαίρετα ὀρισημένη τιμὴ (Lancet, 21 Μαΐου 1960).

*

— Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν κυτταρογενετικῶν τεχνικῶν στὴν Γυναικολογία φαίνεται ὅτι θὰ διευκρινίσῃ ἀπὸ αἰτιολογικῆς ἀπόψεως μερικὰς παθολογικὰς καταστάσεις, γιὰ τὶς ὁποῖες δὲν ἔφρουμε περὶ τίνος πρόκειται. Ἔτσι, σὲ ὀρισμένες περιπτώσεις πρώιμης ἐμμηνόπαύσεως μὲ τὴν κυτταρογενετικὴν τεχνικὴν ἐδείχθησαν σαφῶς χρωματοσωματικὰς ἀνωμαλίες (Harnden, Recent Advances in Human Genetics, 1961, σελ. 46).

*

— Στὴν «Καθημερινή» τῆς 7ης Ἰανουαρίου 1962: «Νέα Ὑόρκη, Ἰανουάριος.— Δύο διευθύνται ἐσχάτως ἐγκλιμαθελίσης κλινικῆς διὰ τὸν ἐλεγχὸν τῶν γεννήσεων, εἰς Νιού Χέιβεν τῆς Κοννεκτικούτης, εὐρέθησαν κατ' αὐτὰς ἔνοχοι παραβιάσεως νόμου τῆς Πολιτείας κατὰ τοῦ ἐλέγχου τῶν γεννήσεων, χρονολογουμένη ἀπὸ 82 ἐτῶν. Ἐκαστος κατεδικασθῆν εἰς πρόστιμον 100 δολλαρίων. Οἱ καταδικασθέντες, Κυρία Ἐστέλλα Γκρισγουολντ καὶ Δόκτωρ Λη Μπάξτον, ἔχουν προθεσμίαν 14 ἡμερῶν διὰ νὰ ἀσκήσουν ἐφεσις κατὰ τῆς ἀποφάσεως. Ἀμφότεροι ἐδήλωσαν, ὅτι θὰ καταφύγουν εἰς τὸ Ἀνώτατον Ὅμοσπονδιακὸν Δικαστήριον, διὰ νὰ ἀγωνισθοῦν πρὸς ἐξοστρακισμόν τοῦ παραλόγου

αὐτοῦ νόμου ἀπὸ τὴν νομοθεσίαν τῆς Πολιτείας. Ἡ Κυρία Γκρίσγουολτ κατέθεσεν, ὅτι ὑπεύθυνοι ὀργανώσεις γονέων ἀπαιτοῦν ὅπως παρέχεται συμβουλή διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν γεννήσεων. Ἡ Κυρία Γκρίσγουολτ εἶναι Διευθύντρια τῆς Κλινικῆς. Ὁ Δόκτωρ Μπάξτον εἶναι ὁ ἐπιστημονικὸς Διευθυντὴς αὐτῆς. Καὶ οἱ δύο ἐδικάσθησαν διότι ἔδιδον συμβουλὰς κατὰ τῶν συλλήψεων εἰς ἐγγάμους γυναῖκας.

✱

— Καὶ στὴν «Ἐστία» τῆς 13ης Ἰανουαρίου 1962: «Αἱ εἰδικαὶ γυναικολογικαὶ κλινικαὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἤρρισαν ἀπὸ προχθὲς νὰ χορηγοῦν, εἰς τὰς ἐνδεικνυόμενας περιπτώσεις, 4 “ἀντισυλληπτικά” δισκία εἰς τὰς γυναῖκας.»

✱

— Μεγάλα λόγια: «Τὸ δημιουργικὸ πνεῦμα εἶναι ἕνα καὶ ἀδιαίρετο. Δὲν μπορεῖ νὰ ζήσῃ καὶ νὰ ἐργασθῆ κάτω ἀπὸ σκλαβιά ἢ ἐξωτερικὸ ἔλεγχο. Ἀδιάφορη σκέψι δὲν μπορεῖ νὰ τραβηθῆ ἀπὸ τίς φυσικὲς ἐπιστῆμες καὶ νὰ μείνῃ ἔξω ἀπὸ τὴν πολιτικὴ καὶ τὴν οικονομολογία. Ἄν ὀρθοφρονοῦμε πιστεύοντας ὅτι ἡ πιὸ ἐπείγουσα ἀνάγκη τῆς ἐποχῆς μας εἶναι νὰ ἐπινοήσουμε καλύτερους νόμους συμπεριφορᾶς στὴν τέχνη τῆς διακυβερνήσεως ἀνθρώπων, μέσα καὶ πέρα ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς ἐθνικότητος, ἡ ἐπιτυχία ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐνθάρρυνσι, σὲ ὅσο γίνεται περισσότερα μέρη, μεγάλου ἀριθμοῦ καὶ ποικιλίας ἀνεξαρτήτων διανοητῶν, φτιάχνοντας καὶ συντηρώντας μεταξὺ τῶν τίς καλύτερες συνθήκες ἐλευθέρης ἐπικοινωνίας καὶ συνεργασίας καὶ τελικὰ κάνοντας ἱκανὴ τὴν δημιουργικὴ τῶν σκέψι νὰ ἀσκήθῃ ἐλεύθερα κριτικὴ καὶ ἀναμόρφωσι τῶν ὑπαρχόντων τρόπων πολιτικῆς καὶ οικονομικῆς ζωῆς» (John Atkinson Hobson, Free Thought in the Social Sciences, 1926).

✱

— Στὸ τελευταῖο Διεθνὲς Διαβητολογικὸ Συνέδριον, ποῦ ἔλαβε χώραν στὴ Γενεύη τὸν Ἰούλιον τοῦ 1961, ὁ Pedersen, τῆς Κοπεγχάγης, ἀνέπτυξε τὸ θέμα τοῦ μέλλοντος τῶν γυναικῶν ποῦ γέννησαν μεγάλα παιδιὰ (πάνω ἀπὸ 4½ κιλά). Μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1931 καὶ 1940 βρέθησαν 156 γυναῖκες ποῦ εἶχαν γεννήσει τέτοια παιδιὰ. Σήμερα, 20 δηλαδή χρόνια μετὰ τὸν τοκετό, 17 ἀπὸ αὐτὲς τίς γυναῖκες (11%) ἦσαν διαβητικῆς, ἐνῶ ἄλλες 51 (33%) ἔδειχναν σημεῖα προ-διαβήτου, μάλιστα ὅσες ἦσαν παχύσαρκες. Ἐξ ἄλλου, ἀπὸ τὰ 643 παιδιὰ ποῦ γεννήθησαν ἀπὸ διαβητικὲς μητέρες μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1926 καὶ 1960, τὰ 162 (25%) ἦσαν νεκρά. Καὶ ἂν ἀκόμη μόνον τὰ τελευταῖα 15 ἔτη ληφθοῦν ὑπ’ ὄψιν, εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι, παρὰ τὴν ἐφαρμογὴν συγχρόνων θεραπευτικῶν ἀγωγῶν, ἡ νεογενικὴ θνησιμότης φτάνει τὰ 16% —εἶναι μὲ ἄλλα λόγια πολὺ ὑψηλὴ (What is New, No 226, 1961).

— Ἐκ 34 καρκίνοπαθῶν, εὐρισκομένων εἰς τὸ τελικὸν στάδιον τῆς νόσου τῶν, ὁ Κ. Λυγκῶνης (St. Giles Hospital, London) ἀνεύρεν εἰς τὸ αἷμα τῶν 21 καρκινικὰ κύτταρα. Ἐκ 12 καρκίνοπαθῶν μὲ ἐγχειρησίμους ὄγκους ἀνεύρεν καρκινικὰ κύτταρα μόνον εἰς 3. Εἰς τὸ περιφερικόν, λοιπόν, αἷμα τὰ καρκινικὰ κύτταρα παρουσιάζονται τόσον συχνότερα ὅσον προεχωρημένη εἶναι ἡ νόσος. Ποίαν σχέσιν ἔχουν ταῦτα μὲ τὴν παρουσίαν μεταστάσεων, δὲν δύναται ὁ συγγραφεὺς νὰ εἴπῃ. Εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ ξενιστὴς καταστρέφει τὰ περισσότερα τῶν κυττάρων τούτων. Ἄλλ’ οἱ Fischer καὶ Fischer ἔδειξαν ὅτι ταῦτα παραμένουν εἰς λαυθάνουσαν κατάστασιν ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἕως ὅτου ἐκδηλωθοῦν πολλαπλασιαζόμενα τοπικῶς εἰς μεταστάσεις (Ἑλληνικὴ Ἱατρικὴ, 1961, 12, σελ. 1406-8).

✱

— «Αὐτὴν τὴν ὥρα, σὲ ὅλες τίς χώρες τοῦ κόσμου, εὐρυμαθεῖς ἄνθρωποι, ποῦ ἐπαίρονται ὅτι μορφώνουν τοὺς συγχρόνους τῶν, ἀγνοοῦν πλήρως τὰ μεγάλα προβλήματα ποῦ ἀφοροῦν τὸ μυστήριον τῆς ζωῆς. Δὲν ἀντέληφθησαν ποτὲ ὅτι τὰ μεγάλα ζητήματα τῆς κληρονομικότητος, τῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς ἐξελίξεως ἡμποροῦν νὰ ἔχουν κάποια ἐπίδρασι ἐπὶ τῶν δημοσίων ὑποθέσεων, ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς, ἐπὶ τῆς διαφυλάξεως τῆς υγείας ἢ ἐπὶ τῆς διουκίσεως καὶ τῆς δικαιοσύνης. Καὶ ἐπέστη ἡ στιγμή γιὰ νὰ μεταβληθῇ αὐτὴ ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων. Ἐκείνου ποῦ μποροῦμε νὰ κάμωμε εἶναι, μελετώντας τὰ δεδομένα τῆς ἐπιστήμης, τὰ πορίσματα τῆς καὶ τίς μεθόδους τῆς, νὰ εἰσχωρήσωμε βαθύτερα στὸ μυστήριον τῆς ζωῆς. Καὶ ὅταν θὰ τὰ ἔχωμε μελετήσει καὶ κατανοήσει, τότε θὰ μπορέσωμε νὰ τὰ χρησιμοποιήσωμε ὅλα αὐτὰ γιὰ τὴ σωτηρία μας καὶ μάλιστα πρὶν νὰ εἶναι ἄργά» (C. D. Darlington).

✱

— Θέμα ποῦ ἐτέθη σὲ μιὰ τάξι φοιτητῶν τῆς ἱατρικῆς: Ἄναφέρατε πέντε λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους τὸ μητρικὸ γάλα εἶναι γιὰ τὸ βρέφος ἀνώτερον ἀπὸ τὸ γάλα τῆς ἀγελάδος.

- Ἀπάντησις ἐνὸς ἀπὸ τοὺς φοιτητάς:
1. Εὐκολοεὔρετο—χωρὶς παρεμβολὴ ἐνδιαμέσων.
 2. Καθαρότερον.
 3. Πιὸ ἀσφαλές—δὲν ὑπόκειται σὲ ζημιὰς (χύσιμο, χρησιμοποίησι γιὰ ἄλλη αἰτία).
 4. Εὐκολώτερα παρέχεται.
 5. Συσκευασία καλύτερη καὶ ἐλευστικώτερη.

Παναγιώτου